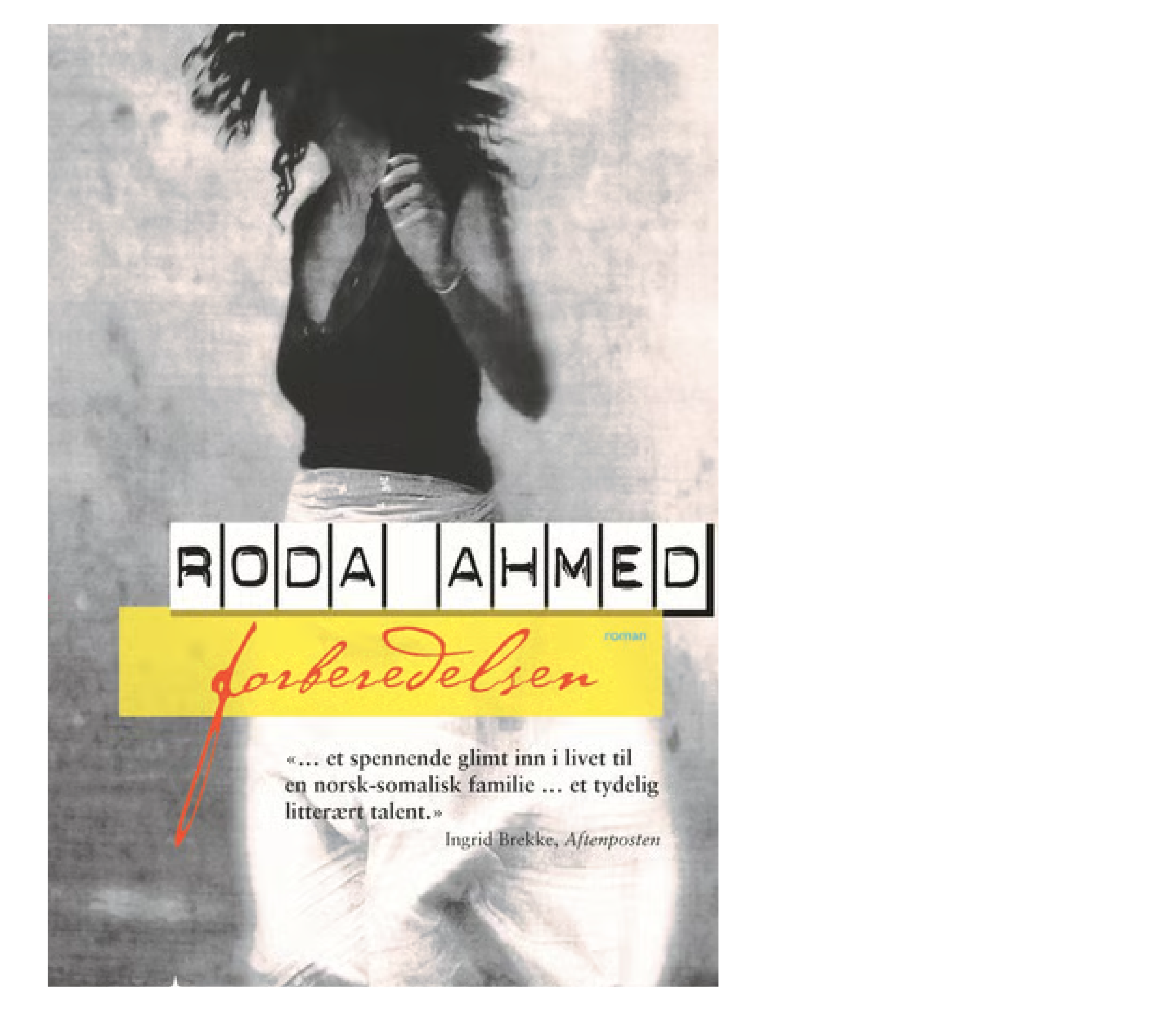

Zaras historie

Zara er hovedpersonen i Roda Ahmeds bok Forberedelsen. Her kan du lese mer om boka og tiden handlingen er lagt til.

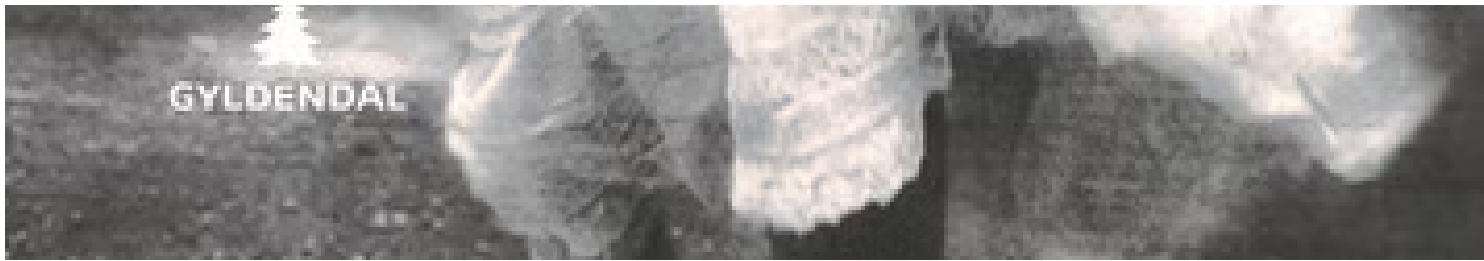
RODA AHMED

roman

Forberedelsen

«... et spennende glimt inn i livet til
en norsk-somalisk familie ... et tydelig
litterært talent.»

Ingrid Brekke, *Aftenposten*

Roda Ahmed ga ut boka *Forberedelsen* i 2008., Eier: Gyldendal.

Isaak er pappaen til Zara. Han er spesialist i tropemedisin på Ullevål sykehus, og det er derfor hun har vokst opp på St. Hanshaugen i Oslo. Hun lå allerede i magen da foreldrene landet på Fornebu, og ble født mens nyheten om at Robert Mugabe var blitt statsminister i Zimbabwe ble sendt over hele verden. En mann hun ikke mener hun har mye til felles med – bortsett fra at begge to liker å bestemme. Men i det siste har akkurat det blitt vanskeligere. For selv om Zara føler seg som den samme, har reglene forandret seg etter at hun kom i puberteten. Og nå har verdens beste bestemor i London begynt å tenke på at de må finne en bra mann til henne. For ingen vet at Zara har en hemmelig sjømann og kroppen full av løgner.

Fakta om prosjektet "Opprørske jenter i litteraturen"

Tekstene under dette temaet ble skrevet i samarbeid med Foreningen !les i 2009. Målet var å løfte fram forfatterskap, bidra til å utvide tekstuniverset ungdom møter og stimulere til leseglede blant ungdom. Målet var dessuten å formidle norgeshistorie med et kvinneperspektiv.

Prosjektet var støttet av Norsk kulturråd og Fritt Ord. Referansegruppa besto av etnolog Kari Telste, historiker Anne Gamme, bibliotekar Mari Eeg-Vilnes, forfatter Ingelin Røssland, samt litteraturviterne Elin Havelin Rekdal og Tonje Vold.

I tiden: 1990- og 2000-tallet

I romanen *Forberedelsen* møter vi Zara som bor sammen med familien sin på St. Hanshaugen i Oslo. Hvitløk er blitt en av favorittgrønnsakene i Norge, kaffebarene inntar små og store byer og mobiltelefonen blir allemannseie. Caffe latte, teksting og MMS går inn i dagligtalen.

Zaras familiehistorie begynner i Somalia, et land som har vært i kontinuerlig borgerkrig siden 1991. I dag er landet, ifølge FN-sambandet, så splittet at det egentlig bare er de ytre landegrensene som gjør det til en enhet.

Hijab og likestilling

Gjennom store deler av 1990- og 2000-tallet har det pågått en debatt om innvandring og integreringspolitikk i Norge.

Fakta: Hvem er Zara?

Zara er hovedpersonen i Roda Ahmed sin bok Forberedelsen. Hun går på videregående og bor sammen med familien i en hvit bygård i Holbergs gate i Oslo. Foreldrene hennes kommer fra Somalia, men der har det vært borgerkrig lenge, og nå er det Norge som er familiens land.

Et sentralt tema har vært likestilling mellom kjønnene, ofte knyttet til kvinnelig omskjæring, tvangsekteskap og tildekkende klesplagg. Debatten har i stor grad handlet om innvandrere fra muslimske land, blant annet Somalia der Zaras familie kommer fra.

Zara møter denne debatten i boka når hun blir spurt om det ikke finnes en motsetning mellom at mammaen hennes snakker norsk og bruker hijab.

I spørsmålet Zara får ligger det nok en vurdering av at det å bruke hijab er «unorsk» og lite likestilt. Bruken av det muslimske hodeplagget hijab har vært diskutert både i Norge og i andre europeiske land, blant annet i forhold til bruk på skolen og i jobbsammenheng.

Selv er Zara født og oppvokst i Norge. Hun snakker både somali og norsk og forholder seg daglig til to ulike kulturer.

Slik er historien hennes ganske typisk for mange ungdommer som vokser opp i Norge. Ved inngangen til 2009 var det ifølge Statistisk sentralbyrå 85 600 norskfødte med innvandrerforeldre i Norge. 75 prosent var 15 år eller yngre.

Fakta: Hvem er Roda Ahmed?

Roda Ahmed ble født i Hargaisa, Somalia i 1981. Hun kom til Norge fra Somalia som syvåring, og har bodd i Saudi-Arabia og Paris. Ahmed har studert sosialantropologi i Trondheim og er bosatt i Oslo og New York. Hun har blant annet vært fast spaltist i Dagsavisen.

Hennes debutbok Forberedelsen, som handler om Zara, som er født og oppvokst i Norge med somaliske foreldre, kom ut i 2008. I 2018 ga hun ut barneboka Mae Among the Stars

på det amerikanske forlaget Kirkus. Boka handler om ingeniøren Mae Jemison, den første afrikanske kvinnen i verdensrommet.

Zara vokser opp med fortellinger om ørkenlandet, der bestemoren Ayeeyo kom fra. Hun hører historien om de somaliske kvinnene i de egyptiske hieroglyfene, om den lille jenta som lærte om takknemlighet, og om mannen som glemte sin egen sorg, da han møtte havfruen.

Men Zara vokser også opp med 17. mai, med norsk skole, kaffebarer og kino, og hun må lære seg å lyve. Av foreldrene får hun et fotoalbum med menn i alle aldre å velge mellom. Men det er en ung gutt som går som en sjømann, som forstyrrer følelsene og tankene hennes.

Det handler om å være andregenerasjons innvandrerjente i Norge i dag, om konflikten ved å vokse opp med røtter i én kultur og liv i en annen.

Ifølge Anne-Jorunn Berg, professor ved Høgskolen i Bodø, assosierer mange nordmenn det å være likestilt med å være norsk. Hun mener den norske definisjonen av kjønnslikestilling kan virke ekskluderende. Mange oppfatter likestilling og minoritetskultur som en motsetning, slik enkelte av de Zara møter i boka kanskje gjør?

Å vokse opp med to kulturer

Roda Ahmeds roman, som ble utgitt i 2008, er blitt lest inn i denne innvandringsdebatten, og blir ofte beskrevet som en innvandrerroman, blant annet fordi boka beskriver hvordan familien til Zara vil arrangere et ekteskap mellom henne og en passende mann med somalisk bakgrunn.

Roda Ahmeds debutroman *Forberedelsen* handler om å være andregenerasjons innvandrerjente i Norge i dag.
Foto: Renate Torseth, Gyldendal

Roda Ahmed sier selv i et intervju med *Klassekampen* at hun ikke har skrevet en politisk bok, men en oppvekstroman som kan gi et inntrykk av hvordan det er å vokse opp i og med to kulturer, og at hun har ønsket å gi et bidrag til en nøytralisering av en ellers altfor ekstrem samfunnsdebatt omkring innvandring.

Zara har behov for å holde deler av livet sitt hemmelig for familien. Hun har problemer med å finne en balanse mellom livet hjemme i familien og ute blant venner. Det er nok noe hun deler med mange ungdommer. Slik vi skriver i historieteksten om 1990-tallet er individualisering og heterogenitet ord som går igjen i skildringene av ungdom på 1990-tallet.

Kanskje har også mulighetene til selv å kunne velge sine sosiale roller blitt større – også på tvers av det familien ønsker. Men slik vi ser i boka om Zara betyr det likevel ikke at kategorier som klasse, kjønn og etnisitet har mistet sin betydning.

OPPRØRSKE JENTER I LITTERATUREN

Av Marte Ericsson Ryste, 2009

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 23. oktober 2026, kl. 00.07 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.